

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

DIREKTORAT ZA SISTEM DAVČNIH, CARINSKIH
IN DRUGIH JAVNIH PRIHODKOV

Sektor za analize in koordinacijo davčne politike

Župančičeva 3, p.p.644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 67 17

F: 01 369 67 19

**ANALIZA PODATKOV IZ OBRAČUNOV AKONTACIJE DOHODNINE IN
DOHODNINE OD DOHODKOV DOSEŽENIH Z OPRAVLJANJEM DEJAVNOSTI V
LETU 2018**

Pripravil:
Sektor za analize in koordinacijo davčne politike

marec 2020

Vsebina

Povzetek.....	1
1. Osnovno o dohodku iz dejavnosti in pravna podlaga	2
1.1 Davčna osnova.....	2
1.1.1 Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov	2
1.1.2 Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov	3
2. Analiza obračunskih podatkov akontacije dohodnine in dohodnine od dohodkov, doseženih z opravljanjem dejavnosti za leto 2018.....	4
2.1 Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov	5
2.1.1 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, po SKD področjih	5
2.1.2 Porazdelitev zavezancev, ki so ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov po prihodkovnih razredih	6
2.1.3 Statusna oblika opravljanja dejavnosti zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov	7
2.1.4 Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	7
2.1.5 Razmerje med davčno obveznostjo in davčno osnovo	8
2.2 Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov	10
2.2.1 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, po SKD področjih	10
2.2.2 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov po prihodkovnih razredih	11
2.2.3 Statusna oblika opravljanja dejavnosti zavezancev z normiranimi odhodki.....	11
3. Priloge.....	12

Kazalo tabel

<i>Tabela 1: Lestvica za odmero dohodnine za leto 2018.....</i>	<i>3</i>
<i>Tabela 2: Splošna olajšava za leto 2018</i>	<i>3</i>
<i>Tabela 3: Osnovni podatki iz obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodkov iz dejavnosti za leto 2018.....</i>	<i>4</i>
<i>Tabela 4: SKD področje zavezancev na dejanskih prihodkih in dejanskih odhodkih v letu 2018.....</i>	<i>5</i>
<i>Tabela 5: Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, po prihodkovnih razredih za leto 2018.....</i>	<i>6</i>
<i>Tabela 6: Statusno pravna oblika zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov v letu 2018</i>	<i>7</i>
<i>Tabela 7: Delež posamezne olajšave, s katero zavezanci zmanjšujejo davčno osnovo, glede na skupni znesek olajšav, za leto 2018</i>	<i>8</i>
<i>Tabela 8: Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov glede na razmerje med davčno obveznostjo in davčno osnovo za leto 2018</i>	<i>9</i>
<i>Tabela 9: Porazdelitev zavezancev z normiranimi odhodki v letu 2018 po SKD področjih</i>	<i>10</i>
<i>Tabela 10: Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, po prihodkovnih razredih za leto 2018</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 11: Normiranci glede na statusno pravno obliko opravljanja dejavnosti v letu 2018 ..</i>	<i>11</i>

Kazalo slik

<i>Slika 1: Pregled davčne obveznosti glede na davčno osnovo za zavezance, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov po SKD področjih za leto 2018</i>	<i>9</i>
--	----------

Povzetek

➤ **Osnovni obračunski podatki**

V letu 2018 je 118.124 zavezancev oddalo 119.352 obračunov akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti. Med njimi je 52.197 zavezancev ugotavljalo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov, njihova davčna obveznost je znašala 54 mio evrov. 65.927 zavezancev je ugotavljalo davčno osnovo na podlagi dejanskih odhodkov, skupaj so ti zavezanci plačali 59 mio evrov davka. Glede na statusno pravno obliko je bilo v tem letu 103.898 samostojnih podjetnikov posameznikov, kar predstavlja 88 % vseh zavezancev za davek od dohodka iz dejavnosti.

Število zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih odhodkov je v letu 2018 glede na 2017 upadlo za 2 %, na drugi strani pa je število zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov, naraslo (za 15 % v letu 2018 glede na preteklo leto).

➤ **Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov**

Največ zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, je opravljalo dejavnost gradbeništva; teh je bilo 10.345 (16 % vseh z dejanskimi odhodki). Nekoliko manj, 9.551 zavezancev oz. 14 % vseh na dejanskih odhodkih, jih je opravljalo dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil, sledijo še predelovalne dejavnosti s 13 % vseh zavezancev z dejanskimi odhodki. Z vidika statusno pravne oblike so s skoraj 91 % (60.048 zavezancev) med zavezanci na dejanskih odhodkih, prevladovali samostojni podjetniki posamezniki (s.p.-ji), katerim so sledili nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji (2,8 %) ter druge fizične osebe (1,8 %).

➤ **Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave**

Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave je za leto 2018 uveljavilo 18.240 zavezancev (28 % glede na vse z dejanskimi odhodki) v skupni višini okrog 101 mio evrov. V povprečju so torej ti zavezanci znižali davčno osnovo za 5.543 evrov. Največji delež v celotnih olajšavah je s 76 % predstavljala olajšava za investiranje, ki jo je uveljavljalo 11.450 zavezancev, preko pokrivanja izgub pa je za skoraj 14 mio evrov zmanjšalo davčno osnovo 4.718 zavezancev. Glede na predhodno leto se je najbolj povečalo koriščenje olajšave za investiranje in sicer za 7,8 mio evrov.

➤ **Razmerje med davčno obveznostjo in davčno osnovo**

Povprečna efektivna davčna stopnja, izražena z razmerjem med davčno obveznostjo in davčno osnovo, je v letu 2018 znašala 10,88 % za zavezance, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov.

➤ **Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov**

Pri zavezancih, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov močno izstopajo strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, kjer je kar 29 % (15.504) zavezancev glede na vse zavezance, v letu 2018 oddalo obračune na podlagi normiranih odhodkov. V kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih je bilo 5.272 zavezancev, kar predstavlja 10 % vseh zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov (v nadaljevanju: normiranci), sledijo še informacijske in komunikacijske dejavnosti z 9 % zavezancev glede na vse z normiranimi odhodki. Z vidika statusno pravne oblike so med normiranci s skoraj 83 % (43.850 zavezancev) prevladovali samostojni podjetniki posamezniki (s.p.-ji). Sledili so jim nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji (5,1 %), samostojni kulturni ustvarjalci (4,2 %) in registrirani sobodajalci (4,1 %).

1. Osnovno o dohodku iz dejavnosti in pravna podlaga

V skladu z Zakonom o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 in vse nadaljnje spremembe, v nadaljnjem besedilu: ZDoh-2) se za dohodek iz dejavnosti šteje dohodek, dosežen z opravljanjem vsake podjetniške, kmetijske, gozdarske, poklicne ali druge neodvisne samostojne dejavnosti. Bistvena elementa, na katerih temelji opredelitev dohodka iz dejavnosti, sta, da se dejavnost opravlja trajno (o opravljanju dejavnosti ne moremo govoriti, če gre za enkratni ali občasen posel) in da se opravlja neodvisno oziroma samostojno (zavezanci opravljajo dejavnost za svoj račun, v svojo korist, na svojo odgovornost ter za obveznosti iz naslova opravljanje dejavnosti jamčijo z vsem svojim premoženjem). Zavezanec za dohodek iz dejavnosti je fizična oseba, ki opravlja dejavnost. Sem sodijo poleg samostojnih podjetnikov posameznikov tudi druge fizične osebe, ki prigrasijo opravljanje dejavnosti na podlagi drugih predpisov (npr. notarji, odvetniki, novinarji).

1.1 Davčna osnova

Davčna osnova se od dohodkov iz dejavnosti ugotavlja na dva načina:

- I. z upoštevanjem dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov;
- II. z upoštevanjem dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

1.1.1 Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov

Pri zavezancih, ki ugotavljajo davčno osnovo z upoštevanjem dejanskih prihodkov in odhodkov, je davčna osnova dobiček, ki se ugotovi tako, da se od prihodkov, ustvarjenih v koledarskem letu, odštejejo odhodki. Za ugotavljanje prihodkov in odhodkov se uporablja poleg ZDoh-2 tudi predpis o obdavčitvi dohodkov pravnih oseb. Po določilih tega zakona se pri ugotavljanju dobička priznavajo prihodki in odhodki, ugotovljeni v izkazu poslovnega izida v skladu s predpisi oziroma računovodskimi standardi.

V skladu z določbami od 61. do 66. člena ZDoh-2 lahko zavezanci znižujejo davčno osnovo s pokrivanjem izgub iz preteklih let in uveljavljajo davčne olajšave, ki zmanjšujejo davčno osnovo. Določanje davčne osnove in davčnih olajšav za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, je v ZDoh-2 v načelu vezano na rešitve v Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (v nadaljnjem besedilu: ZDDPO).

➤ Davčne olajšave

Davčni zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, lahko zmanjšujejo svojo davčno osnovo in uveljavljajo davčne olajšave, vendar največ do višine svoje davčne osnove. Pri tem izpostavljamo, da neizkoriščen del olajšav za investiranje, za vlaganja v raziskave in razvoj, za zaposlovanje in za donacije lahko uveljavljajo tudi v naslednjih davčnih obdobjih. Veljavne davčne olajšave za fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, so tako po vsebini kot po velikosti izenačene z davčnimi olajšavami za pravne osebe po zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb. Tako lahko v skladu z določbami ZDoh-2 zavezanci uveljavljajo davčne olajšave, ki zavezancu zmanjšujejo davčno osnovo, in sicer lahko zavezanec zmanjša svojo davčno obveznost z uveljavljanjem olajšave:

- za investiranje,
- za vlaganja v raziskave in razvoj,
- za zaposlovanje,
- za zaposlovanje invalidov,
- za zavezanca invalida,
- za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju,
- za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje,
- za donacije
- za zaposlovanje (regijska ugodnost),
- za investiranje (regijska ugodnost).

➤ Izračun akontacije dohodnine

Akontacija dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti se za posamezno davčno leto izračuna od davčne osnove, upošteva vse zmanjšanja in povečanja davčne osnove ter z vsemi davčnimi olajšavami, vključno s posebnima davčnima olajšavama za novinarje, kulturne delavce in športnike na podlagi stopenj iz dohodninske lestvice. Zavezanci lahko uveljavljajo tudi splošno olajšavo, dodatno splošno olajšavo in posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane¹. Obenem lahko zavezanci uveljavljajo tudi olajšavo za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje v primeru, če zase plačujejo premije prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja v pokojninski načrt kolektivnega zavarovanja.

Tabela 1: Lestvica za odmero dohodnine za leto 2018

Če znaša neto letna davčna osnova v eurih		Znaša dohodnina v eurih	
Nad	Do		
	8.021,34		16 %
8.021,34	20.400,00	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
20.400,00	48.000,00	4.625,65	+ 34 % nad 20.400,00
48.000,00	70.907,20	14.009,65	+ 39 % nad 48.000,00
70.907,20		22.943,46	+ 50 % nad 70.907,20

Vir: Zakon o dohodnini.

Tabela 2: Splošna olajšava za leto 2018

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v eurih		Znaša splošna olajšava v eurih
Nad	Do	
	930,53	543,32
930,53	1.109,74	275,22 + (1.660,18 - 1,49601 x bruto dohodek)*
1.109,74		275,22

*navedena je krajša različica enačbe po določilih 127. člena ZDoh-2: $(19.922,15 - 1,49601 \times \text{bruto dohodek} \times 12) / 12$

Vir: Zakon o dohodnini.

Na podlagi zadnjega davčnega obračuna se določi tudi predhodna akontacija dohodnine, ki se v tekočem davčnem letu plačuje:

- v mesečnih obrokih (če znesek predhodne akontacije presega 400 evrov) ali
- v trimesečnih obrokih (če znesek predhodne akontacije ne presega 400 evrov).

1.1.2 Ugotavljanje davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov

Zavezanci lahko takšen način ugotavljanja davčne osnove prigrasijo davčnemu organu, če njihovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodenju, v davčnem letu pred tem davčnim letom, ne presegajo 50.000 evrov ali če v davčnem letu pred tem davčnim letom njihovi prihodki iz dejavnosti, ugotovljeni po pravilih o računovodstvu, ne presegajo 100.000 evrov in je bila pri njih v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, obvezno in neprekinjeno najmanj pet mesecev zavarovana vsaj ena oseba za polni delovni čas.

Zavezanci ugotovijo davčno osnovo na način, da od ustvarjenih prihodkov odštejejo normirane odhodke v višini 80 % prihodkov (normiranci). Pri ugotavljanju davčne osnove se upošteva prihodek

¹ Rezidentom, ki vzdržujejo družinske člane, se prizna zmanjšanje letne davčne osnove, ki znaša:

1. za prvega vzdrževanega otroka 2.436,92 evrov letno,
2. za drugega vzdrževanega otroka 2.649,24 evrov letno
3. za tretjega vzdrževanega otroka 4.418,54 evrov letno
4. za četrtega vzdrževanega otroka 6.187,85 evrov letno
5. za petega vzdrževanega otroka 7.957,14 evrov letno
6. za vsakega nadaljnjega vzdrževanega otroka se višina olajšave poveča za 1.769,3 evrov letno, glede na višino olajšave za predhodnega otroka
7. za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo 8.830,00 evrov letno;

ob njihovem nastanku (tj. fakturirana realizacija). Dohodnina od dohodka iz dejavnosti se odmeri po 20 % davčni stopnji in se šteje kot dokončen davek. Zavezanci pri izračunu dohodnine ne morejo uveljavljati davčnih olajšav, ki jih sicer lahko uveljavljajo zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov. To velja tako za olajšave, ki so vezane na dohodek iz dejavnosti kot za osebne in posebne osebne olajšave, ki zmanjšujejo osnovo za dohodnino (npr. splošna olajšava, olajšava za vzdrževane družinske člane,...).

➤ Izračun akontacije dohodnine

V primeru, da zavezanec ugotavlja svojo davčno osnovo z upoštevanjem normiranih odhodkov, ugotavlja in izračuna akontacijo dohodnine kot davčni odtegljaj v obračunu davčnega odtegljaja (REK obrazec). To pomeni, da zavezanec ob izpolnjevanju pogojev davčnemu organu predloži zahtevo za takšen način ugotavljanja davčne osnove in pridobi potrdilo. V primeru, da dohodek iz dejavnosti izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti ugotovi davčni organ na podlagi napovedi davčnega zavezanca.

2. Analiza obračunskih podatkov akontacije dohodnine in dohodnine od dohodkov, doseženih z opravljanjem dejavnosti za leto 2018

Tabela 3: Osnovni podatki iz obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodkov iz dejavnosti za leto 2018

Zneski so v mio evrih

Postavka	Zavezanci, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov		Zavezanci, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in <u>normiranih</u> odhodkov		Skupaj	
	Število	Znesek	Število	Znesek	Število	Znesek
Št. predloženih obračunov DDD	66.224		53.128		119.352	
Št. zavezancev za DDD ²	65.927		52.197		118.124	
DAVČNO PRIZNANI PRIHODKI	64.108	5.863,9	50.466	1.217,3	114.574	7.081,2
DAVČNO PRIZNANI ODHODKI	65.467	5.373,7	50.466	945,5	115.933	6.319,2
DAVČNA OSNOVA	54.878	538,3	50.460	271,8	105.338	810,1
DAVČNA IZGUBA	10.590	46,9			10.590	46,9
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	18.240	101,1			18.240	101,1
OSNOVA ZA DOHODNINO	53.673	437,2	50.460	271,8	104.133	709,1
Olajšave, ki zmanjšujejo osnovo za doh (splošna olaj., olaj. za vzdrževane družinske člane,...)	45.891	209,3			45.891	209,3
AKONTACIJA DOHODNINE	26.197	58,8	50.448	54,4	76.645	113,2
DAVČNA OBVEZNOST	26.182	58,6	50.397	54,3	76.579	112,9

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS

Zavezanci, ki so v letu 2018 ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, so celotno davčno osnovo preko davčnih olajšav znižali za 101 mio evrov, kar predstavlja 19 % davčne osnove. Olajšave, ki zmanjšujejo osnovo za dohodnino, med katere štejemo splošno olajšavo, olajšavo za vzdrževane družinske člane ter olajšavo za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje zavezanca, so zmanjšale davčno osnovo za 209 mio evrov (39 % celotne davčne osnove). Davčno izgubo v višini 47 mio evrov je izkazalo 10.590 zavezancev (16 % vseh, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov).

² Število predloženih obračunov in število zavezancev se razlikujeta zaradi zavezancev, ki iz različnih razlogov v davčnem letu oddajo več kot en obračun DDD.

Na podlagi normiranih odhodkov je davčno osnovo ugotavljalo 52.197 zavezancev (44 %), ki so oddali 53.128 obračunov. Ti zavezanci so izkazali davčno osnovo v višini okrog 272 mio evrov in plačali 54 mio evrov davka.

2.1 Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov

Davčna osnova je v tem primeru dobiček, ki se ugotavlja kot razlika med davčno priznanimi prihodki in odhodki. Od ugotovljene davčne osnove (dobička), morajo zavezanci plačati akontacijo dohodnine od dohodka iz dejavnosti. Osebe z dejavnostjo, ki ugotavljajo davčno osnovo od dohodka iz dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, morajo voditi poslovne knjige.

2.1.1 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, po SKD področjih

Tabela 4: SKD področje zavezancev na dejanskih prihodkih in dejanskih odhodkih v letu 2018

Zneski v mio evrih

Naziv SKD	Število zavezancev	Davčno priznani prihodki	Davčno priznani odhodki	Davčna obveznost
Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	2.179	237,3	224,4	0,9
Rudarstvo	25	6,7	6,2	0,0
Predelovalne dejavnosti	8.330	973,0	893,8	9,9
Oskrba z električno energijo, plinom	567	24,4	22,1	0,2
Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki	63	5,2	4,6	0,1
Gradbeništvo	10.345	989,4	903,3	7,2
Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	9.551	1.234,1	1.173,9	7,9
Promet in skladiščenje	4.394	852,3	800,0	3,7
Gostinstvo	5.648	516,4	486,0	4,4
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	1.811	60,2	50,3	1,0
Finančne in zavarovalniške dejavnosti	636	20,4	17,1	0,3
Poslovanje z nepremičninami	454	22,9	20,5	0,5
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	7.818	377,8	314,4	11,3
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	2.697	127,0	112,6	1,3
Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti	18	0,6	0,6	0,0
Izobraževanje	1.932	41,8	35,4	0,4
Zdravstvo in socialno varstvo	1.634	149,5	114,3	7,9
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	2.444	60,6	50,3	0,7
Druge dejavnosti	5.674	164,2	143,6	1,1
Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo	1	0,1	0,1	0,0
Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles	3	0,1	0,1	0,0
SKUPAJ	66.224	5.864	5.374	59

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS

Na podlagi podatkov iz tabele 4 lahko ugotovimo, da je največ zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, v letu 2018 opravljalo dejavnost gradbeništva; teh je bilo 10.345 (16 % vseh). Nekoliko manj, 9.551 zavezancev oz. 14 % vseh, ki so davčno osnovo ugotavljali na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, je opravljalo dejavnost trgovine, vzdrževanja in popravila motornih vozil, sledijo še predelovalne dejavnosti s 13 % vseh zavezancev.

2.1.2 Porazdelitev zavezancev, ki so ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov po prihodkovnih razredih

Tabela 5: Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, po prihodkovnih razredih za leto 2018

Zneski so v mio evrih

Razred prihodkov	Število zavezancev	Delež	Davčno priznani prihodki	Davčna osnova	Davčna obveznost
brez prihodkov	2.251	3%	0,0	0,0	0,0
od 1 do 5.000	6.274	9%	15,0	2,0	0,1
od 5.000 do 10.000	5.473	8%	41,0	6,8	0,3
od 10.000 do 15.000	5.494	8%	68,7	14,6	0,4
od 15.000 do 20.000	5.166	8%	90,2	19,8	0,5
od 20.000 do 25.000	4.533	7%	101,7	21,7	0,7
od 25.000 do 30.000	3.882	6%	106,3	20,3	0,8
od 30.000 do 35.000	3.092	5%	100,2	18,1	0,9
od 35.000 do 40.000	2.678	4%	100,2	16,6	0,9
od 40.000 do 45.000	2.356	4%	100,1	16,0	1,1
od 45.000 do 50.000	2.351	4%	111,9	16,6	1,1
od 50.000 do 55.000	1.358	2%	71,2	9,9	0,7
od 55.000 do 60.000	1.224	2%	70,2	9,6	0,8
nad 60.000	20.092	30%	4.887,2	366,4	50,3
Skupaj	66.224	100%	5.864	538	59

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS

Tabela 5 pokaže, da je 30 % (20.092) zavezancev ustvarilo prihodke nad 60.000 evrov, njihova davčna obveznost je znašala 50 mio evrov, kar predstavlja 85 % celotne davčne obveznosti, ki so jo plačali zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih odhodkov. Zavezancev s prihodki do 15.000 evrov je bilo 29 % (19.492) od tega 2.251 (3 %) zavezanci brez prihodkov.

2.1.3 Statusna oblika opravljanja dejavnosti zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov

Tabela 6: Statusno pravna oblika zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov v letu 2018

Zneski so v mio evrih

Vrsta statusne oblike	Število zavezancev	Delež	Davčno priznani prihodki	Davčna obveznost
Samostojni podjetnik posameznik s.p.	60.048	90,7%	5.281,1	42,8
Registriran sobodajalec	364	0,5%	2,1	0,1
Poklicni športnik	186	0,3%	4,3	0,2
Samostojni novinar	63	0,1%	1,6	0,0
Izvršitelj	34	0,1%	5,7	0,4
Zasebni športni delavec	90	0,1%	1,5	0,0
Morski ribič	17	0,0%	0,1	0,0
Notar	90	0,1%	24,3	2,5
Evidentiran odvetnik	609	0,9%	51,2	3,3
Zdravnik, zobozdravnik, zasebni zdravstveni delavec	956	1,4%	129,6	7,3
Registriran lekarnar	80	0,1%	127,9	1,1
Samostojni kulturni ustvarjalec	579	0,9%	9,2	0,1
Zasebni izvajalec raziskovalec	6	0,0%	0,2	0,0
Evidentiran detektiv	11	0,0%	0,4	0,0
Druga fizična oseba	1.217	1,8%	132,4	0,5
Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji	1.859	2,8%	92,2	0,3
Zasebni učitelj oziroma vzgojitelj	1	0,0%	0,1	0,0
Proizvajalec električne energije	13	0,0%	0,1	0,0
Neznan podatek	1	0,0%	0,0	0,0
Skupaj	66.224	100%	5.864	59

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS

Izmed 66.224 zavezancev jih je bilo za leto 2018 91 % vpisanih kot samostojni podjetniki posameznik. Sledijo nosilci dopolnilne dejavnosti na kmetiji, teh je bilo 2,8 % oz. 1.859 zavezancev (tabela 6).

2.1.4 Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave

Davčni zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov, lahko zmanjšujejo svojo davčno osnovo in uveljavljajo davčne olajšave, vendar največ do višine svoje davčne osnove.

Iz tabele 7 je razvidno, da je zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave v letu 2018 uveljavilo 18.240 zavezancev (28 % zavezancev z dejanskimi odhodki), v skupni višini 101 mio evrov. V povprečju so ti zavezanci zmanjšali davčno osnovo za 5.543 evrov.

Tabela 7: Delež posamezne olajšave, s katero zavezanci zmanjšujejo davčno osnovo, glede na skupni znesek olajšav, za leto 2018

Zneski so v mio evrih

Vrsta olajšave	Št. zavezancev	Znesek olajšave	Delež olajšave v celotnih olajšavah
Olajšava za investiranje	11.450	76,4	75,6%
Pokrivanje izgube	4.718	13,8	13,7%
Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj	17	0,6	0,6%
Olajšava za zaposlovanje invalidov	508	3,4	3,4%
Olajšava za zavezanca invalida	449	2,2	2,2%
Olajšava za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju	189	0,1	0,1%
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	244	0,3	0,3%
Olajšava za donacije - izplačila za humanitarne, invalidske, socialno-varstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojno - izobraževalne, zdravstvene, športne, ekološke in religiozne namene	4.653	1,1	1,0%
Olajšava za donacije - izplačila za kulturne namene in izplačila prostovoljnim društvom, ustanovljenim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	904	0,2	0,2%
Posebna osebna olajšava	376	0,9	0,9%
Olajšava za zaposlovanje brezposelnih oseb	67	0,2	0,2%
Olajšava za zaposlovanje po 5.členu ZRPPR1015 (Pomurje)	35	0,2	0,2%
Olajšava za investiranje po 6.členu ZRPPR1015 (Pomurje)	139	1,6	1,6%
Skupaj zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	18.240	101	100%

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS

Največji delež v celotnih olajšavah je s približno 76 % predstavljal olajšava za investiranje, ki jo je uveljavljalo 11.450 zavezancev, preko pokrivanja izgub je 4.718 zavezancev zmanjšalo davčno osnovo za skoraj 14 mio evrov. Ostale olajšave so predstavljale skupaj skoraj 11 % v celotnem znesku olajšav oziroma 10,8 mio evrov.

2.1.5 Razmerje med davčno obveznostjo in davčno osnovo

V letu 2018 je razmerje med davčno obveznostjo in davčno osnovo³ za zavezance, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov znašalo 10,88 %⁴. Kar 64 % zavezancev, ki je davčno osnovo ugotavljalo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov (36 % vseh zavezancev) je beležilo davčno obveznost glede na davčno osnovo nižjo od 2 %. V razredu razmerja med davčno obveznostjo in davčno osnovo nad 15 % pa je bilo skoraj 15 % zavezancev (tabela 8).

³ Razmerje med davčno obveznostjo in davčno osnovo v primeru davka od dohodkov pravnih oseb izraža efektivno davčno stopnjo, ki predstavlja pomembno mero dejanskega davčnega bremena podjetij, medtem ko v primeru davka od dohodkov iz dejavnosti to razmerje sicer upošteva zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave vendar v primeru davka od dohodkov iz dejavnosti še ne gre za dokončen davek. Osnovo za dohodnino namreč lahko še dodatno zmanjšujejo »osebne« olajšave (npr. splošna olajšava, olajšava za vzdrževane družinske člane) zato to razmerje ne odraža dejanske oziroma efektivne davčne stopnje.

⁴ Pri izračunu razmerja davčne obveznosti glede na davčno osnovo za leto 2018, so upoštevani samo tisti zavezanci, ki so imeli davčno osnovo večjo od nič.

Tabela 8: Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov glede na razmerje med davčno obveznostjo in davčno osnovo za leto 2018

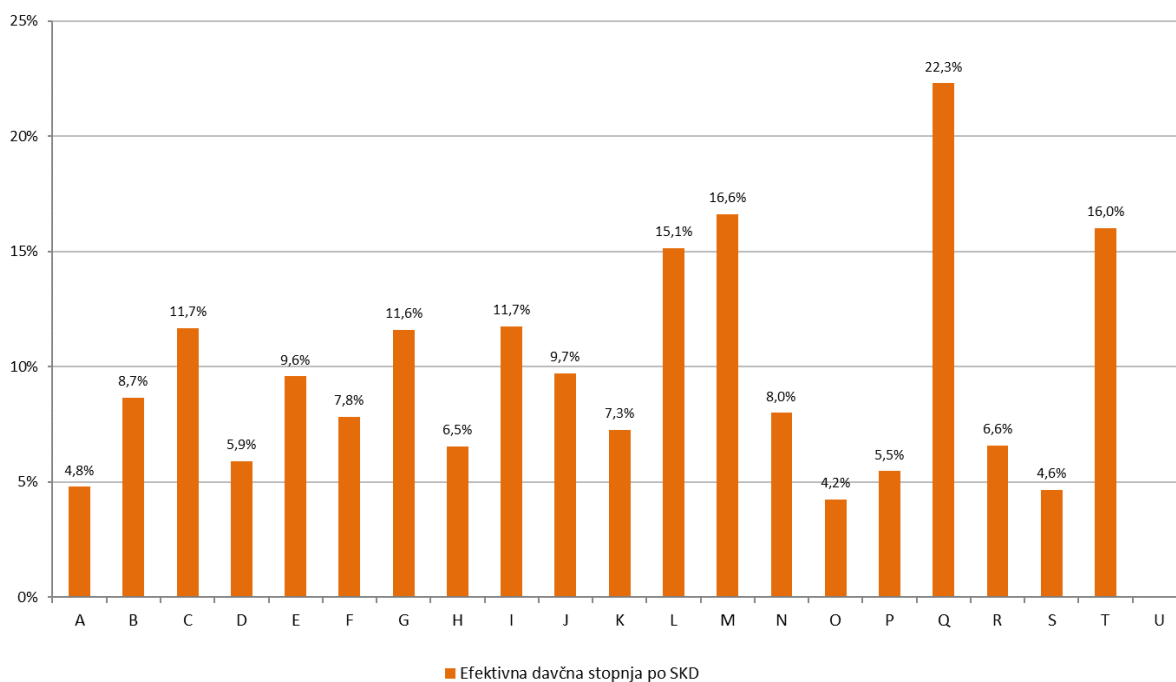
Zneski so v mio evrih

Razredi davčne obveznosti glede na davčno osnovo	Št. zavez.	Delež	Davčni prihodki	Davčna osnova	Davčna obveznost	Davčna obveznost glede na davčno osnovo
pod 2%	42.378	64,0%	2.504,3	179,0	0,2	0,14%
od 2 % do 5 %	3.258	4,9%	357,4	38,2	1,3	3,50%
od 5 % do 8 %	3.770	5,7%	459,5	43,7	2,9	6,55%
od 8 % do 10 %	2.721	4,1%	342,1	32,8	3,0	9,01%
od 10 % do 13 %	3.081	4,7%	453,1	44,2	5,0	11,38%
od 13 % do 15 %	1.393	2,1%	270,9	25,6	3,6	14,02%
nad 15 %	9.623	14,5%	1.476,7	174,7	42,6	24,36%
Skupaj	66.224	100%	5.863,9	538,3	58,6	10,88%

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni izračuni MF

Pregled davčne obveznosti glede na davčno osnovo po SKD področjih⁵ (Slika 1) pokaže, da je bila ta najvišja pri zavezancih, ki opravljajo zdravstveno in socialno varstvo (22,3 %). Najnižja pa je bila pri zavezancih, ki so opravljali dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti, kjer je znašala 4,2 %.

Slika 1: Pregled davčne obveznosti glede na davčno osnovo za zavezance, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov po SKD področjih za leto 2018

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni izračuni MF

⁵ SKD področja: A (kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo); B (rudarstvo); C (predelovalne dejavnosti); D (oskrba z električno energijo, plinom); E (oskrba z vodo, ravnanje z odpadki); F (gradbeništvo); G (trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil); H (promet in skladiščenje); I (gostinstvo); J (informacijske in komunikacijske dejavnosti); K (finančne in zavarovalniške dejavnosti); L (poslovanje z nepremičninami); M (strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti); N (druge raznovrstne poslovne dejavnosti); O (dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti); P (izobraževanje); Q (zdravstvo in socialno varstvo); R (kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti); S (druge dejavnosti); T (dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, proizvodnja za lastno rabo); U (dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles).

2.2 Zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov

Možnost ugotavljanja davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov je opsijska. Odločitev o načinu ugotavljanja davčne osnove (dejanski prihodki in odhodki ali dejanski prihodki in normirani odhodki) sprejme zavezanec, ki izpolnjuje pogoje, pri čemer se odloči, katera od zakonskih opcij je z vidika njegovega poslovanja bolj sprejemljiva.

2.2.1 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, po SKD področjih

Pri zavezancih, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov močno izstopajo strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, kjer je kar 29 % (15.504) zavezancev v letu 2018 oddalo obračune na podlagi normiranih odhodkov. V kulturnih, razvedrilnih in rekreacijskih dejavnostih je bilo 5.272 zavezancev, kar predstavlja 10 % vseh normirancev, sledijo še informacijske in komunikacijske dejavnosti z 9 % zavezancev glede na vse z normiranimi odhodki (tabela 9).

Tabela 9: Porazdelitev zavezancev z normiranimi odhodki v letu 2018 po SKD področjih

Zneski v mio evrih

Naziv SKD	Število zavezancev ⁶	Davčno priznani prihodki	Davčno priznani odhodki	Davčna obveznost
Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo	1.071	15,7	12,2	0,7
Rudarstvo	15	0,1	0,1	0,0
Predelovalne dejavnosti	3.804	77,8	59,3	3,7
Oskrba z električno energijo, plinom	350	3,7	3,0	0,2
Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki	25	0,9	0,7	0,0
Gradbeništvo	2.240	54,6	42,8	2,4
Trgovina; vzdrževanje in popravila motornih vozil	3.011	71,7	54,9	3,4
Promet in skladiščenje	1.011	25,0	19,5	1,1
Gostinstvo	4.281	58,4	45,9	2,5
Informacijske in komunikacijske dejavnosti	4.893	140,4	109,4	6,2
Finančne in zavarovalniške dejavnosti	453	14,1	11,1	0,6
Poslovanje z nepremičninami	852	22,8	17,8	1,0
Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti	15.504	452,8	350,2	20,5
Druge raznovrstne poslovne dejavnosti	3.426	66,0	52,2	2,7
Dejavnost javne uprave in obrambe; dejavnost obvezne socialne varnosti	27	0,5	0,4	0,0
Izobraževanje	3.173	50,6	39,6	2,2
Zdravstvo in socialno varstvo	1.743	42,0	32,2	2,0
Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti	5.272	89,1	69,7	3,8
Druge dejavnosti	1.974	31,0	24,6	1,3
Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem; proizvodnja za lastno rabo	1	0,0	0,0	0,0
Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles	2	0,0	0,0	0,0
Ostale				
Skupaj	53.128	1.217	945	54

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS

⁶ Zaradi boljše jasnosti in preglednosti analize, število obračunov obravnavamo, kot da so jih oddali sami različni zavezanci. Tako enačimo število oddanih obračunov s številom zavezancev. Razlika je minimalna in nima zaznavnega učinka.

2.2.2 Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov po prihodkovnih razredih

Tabela 10: Porazdelitev zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov, po prihodkovnih razredih za leto 2018

Zneski so v mio evrih

Razred prihodkov	Št. zavez.	Delež	Davčno priznani prihodki	Davčna obveznost
brez prihodkov	2.694	5%	0,0	0,0
od 1 do 5.000	9.993	19%	23,8	0,9
od 5.000 do 10.000	7.422	14%	54,5	2,2
od 10.000 do 15.000	5.735	11%	71,1	2,8
od 15.000 do 20.000	4.905	9%	85,6	3,4
od 20.000 do 25.000	3.892	7%	87,1	3,5
od 25.000 do 30.000	3.217	6%	88,2	3,5
od 30.000 do 35.000	2.688	5%	87,1	3,5
od 35.000 do 40.000	2.372	4%	88,9	3,6
od 40.000 do 45.000	2.143	4%	91,1	3,6
od 45.000 do 50.000	3.505	7%	168,5	6,7
od 50.000 do 55.000	634	1%	33,2	1,4
od 55.000 do 60.000	488	1%	28,1	1,3
nad 60.000	3.440	6%	310,1	17,8
Skupaj	53.128	100%	1.217	54

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS

Med zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov, je bilo 5 % brez prihodkov, s prihodki do 5.000 evrov je bilo 19 % zavezancev. Približno polovica (49 %) normirancev je imela prihodke do 15.000 evrov, a je njihov delež v prihodkih znašal 12 % in v davku 11 % (tabela 10).

2.2.3 Statusna oblika opravljanja dejavnosti zavezancev z normiranimi odhodki

Tabela 11: Normiranci glede na statusno pravno obliko opravljanja dejavnosti v letu 2018

zneski so v mio evrih

Vrsta statusne oblike	Št. zavezancev	Delež	Davčno priznani prihodki	Davčna obveznost
Samostojni podjetnik posameznik s.p.	43.850	82,5%	1.070,0	47,6
Registriran sobodajalec	2.158	4,1%	21,0	0,9
Poklicni športnik	422	0,8%	10,8	0,5
Samostojni novinar	113	0,2%	2,4	0,1
Izvršitelj	3	0,0%	0,2	0,0
Zasebni športni delavec	221	0,4%	4,3	0,2
Morski ribič	4	0,0%	0,0	0,0
Notar	3	0,0%	0,3	0,0
Evidentiran odvetnik	495	0,9%	28,4	1,5
Zdravnik, zobozdravnik, zasebni zdravstveni delavec	165	0,3%	9,1	0,4
Samostojni kulturni ustvarjalec	2.251	4,2%	32,9	1,3
Zasebni izvajalec raziskovalec	12	0,0%	0,3	0,0
Evidentiran detektiv	8	0,0%	0,2	0,0
Druga fizična oseba	603	1,1%	7,1	0,3
Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji	2.717	5,1%	29,4	1,4
Zasebni učitelj oziroma vzgojitelj	3	0,0%	0,1	0,0
Proizvajalec električne energije	99	0,2%	0,7	0,0
Delavec pri sobodajalcu	1	0,0%	0,0	0,0
Skupaj	53.128	100%	1.217	54

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS

V letu 2018 je bilo od skupno 53.128 normirancev (tabela 11) kar 43.850 samostojnih podjetnikov posameznikov; to predstavlja 83 % vseh normirancev. Nosilcev dopolnilne dejavnosti na kmetiji je bilo 2.717 (5 %), medtem ko je bilo samostojnih kulturnih ustvarjalcev 2.251 (4 %).

3. Priloge

Tabela P1: Primerjava zbirnih podatkov iz obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodkov iz dejavnosti od 2016 do 2018 (zavezanci, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov)

Zneski so v mio evrih

Postavka	Zavezanci, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih odhodkov					
	2016		2017		2018	
	Število	Znesek	Število	Znesek	Število	Znesek
Št. predloženih obračunov DDD	71.477		67.879		66.224	
Št. zavezancev za DDD	70.905		67.336		65.927	
DAVČNO PRIZNANI PRIHODKI	68.709	5.413,9	65.646	5.581,5	64.108	5.863,9
DAVČNO PRIZNANI ODHODKI	70.625	4.965,5	67.068	5.118,2	65.467	5.373,7
DAVČNA OSNOVA	57.609	502,7	55.661	512,4	54.878	538,3
DAVČNA IZGUBA	12.984	52,0	11.464	47,5	10.590	46,9
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	17.702	85,0	17.836	91,9	18.240	101,1
Pokrivanje izgube	5.071	12,9	4.833	13,4	4.718	13,8
Olajšava za vlaganja v R&R	27	0,7	18	0,8	17	0,6
Olajšava za investiranje	10.772	63,5	11.056	68,6	11.450	76,4
OSNOVA ZA DOHODNINO	56.430	417,7	54.481	420,6	53.673	437,2
Olajšave, ki zmanjšujejo osnovo za dohodnino (splošna olaj., olaj. za vzdrževane družinske člane,...)	48.486	215,8	46.985	211,0	45.891	209,3
AKONTACIJA DOH	26.465	54,1	25.603	54,4	26.197	58,8
DAVČNA OBVEZNOST	26.460	53,9	25.594	54,3	26.182	58,6

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS

Tabela P2: Primerjava zbirnih podatkov iz obračuna akontacije dohodnine in dohodnine od dohodkov iz dejavnosti od 2016 do 2018 (zavezanci, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov)

Zneski so v mio evrih

Postavka	Zavezanci, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov					
	2016		2017		2018	
	Število	Znesek	Število	Znesek	Število	Znesek
Št. predloženih obračunov DDD	38.387		46.050		53.128	
Št. zavezancev za DDD	38.029		45.594		52.197	
DAVČNO PRIZNANI PRIHODKI	36.566	818,7	43.945	1.086,5	50.466	1.217,3
DAVČNO PRIZNANI ODHODKI	36.566	655,0	43.945	869,2	50.466	945,5
DAVČNA OSNOVA	36.557	163,8	43.940	217,3	50.460	271,8
DAVČNA IZGUBA						
Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave						
OSNOVA ZA DOHODNINO	36.557	163,8	43.940	217,3	50.460	271,8
Olajšave, ki zmanjšujejo osnovo za doh (splošna olaj., olaj. za vzdrževane družinske člane,...)						
AKONTACIJA DOH	36.550	32,8	43.929	43,5	50.448	54,4
DAVČNA OBVEZNOST	36.496	32,7	43.883	43,4	50.397	54,3

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS

Primerjava obračunov akontacije dohodnine in dohodnine od dohodkov iz dejavnosti od leta 2016 do 2018 kaže, da je število zavezancev, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih odhodkov, skozi prikazano obdobje upadlo (za 7 % v letu 2018 glede na 2016), na drugi strani pa je število zavezancev, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov, naraslo (za 38 % v letu 2018 glede na 2016). Kljub upadu števila zavezancev z dejanskimi odhodki pa so se povečali njihovi prihodki, davčna osnova, zmanjšanja davčne osnove in davčnih olajšav ter davčna obveznost. Pri normirancih so se vse obračunske postavke povečale, davčna obveznost pa je bila za 66 % večja kot leta 2016.

Tabela P3: Porazdelitev števila zavezancev po prihodkovnih razredih v obdobju od leta 2016 do 2018, ločeno glede na vrsto ugotavljanja davčne osnove

Razred prihodkov	Zavezanci z dejanskimi odhodki				Zavezanci z normiranimi odhodki			
	2016	2017	2018	Indeks 2018/2016	2016	2017	2018	Indeks 2018/2016
do 5.000	10.718	9.342	8.525	80	10.041	11.081	12.687	126
od 5.000 do 10.000	6.601	5.988	5.473	83	5.540	6362	7.422	134
od 10.000 do 15.000	6.630	5.929	5.494	83	4.315	4890	5.735	133
od 15.000 do 20.000	6.101	5.644	5.166	85	3.616	4461	4.905	136
od 20.000 do 25.000	5.051	4.642	4.533	90	2.812	3344	3.892	138
od 25.000 do 30.000	4.027	3.915	3.882	96	2.165	2698	3.217	149
od 30.000 do 35.000	3.163	3.088	3.092	98	1.725	2219	2.688	156
od 35.000 do 40.000	2.767	2.712	2.678	97	1.517	1976	2.372	156
od 40.000 do 45.000	2.368	2.346	2.356	99	1.457	1839	2.143	147
od 45.000 do 50.000	2.280	2.251	2.351	103	2.516	3232	3.505	139
od 50.000 do 55.000	1.405	1.374	1.358	97	354	509	634	179
od 55.000 do 60.000	1.282	1.259	1.224	95	302	430	488	162
nad 60.000	19.084	19.389	20.092	105	2.027	3009	3.440	170
Skupaj	71.477	69.896	66.224	93	38.387	46.050	53.128	138

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF

Pri zavezancih, ki so ugotavljali davčno osnovo na podlagi dejanskih odhodkov je opazen upad skupnega števila zavezancev (7 % manj zavezancev leta 2018 kot leta 2016). Največji upad pa je bil zabeležen v prvih dveh razredih s prihodki do 5.000 evrov. Sicer je največ zavezancev, ki davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov, ustvarilo prihodke v višini nad 60.000 evrov, njihovo število pa se je v obdobju 2018-2016 povečalo za 5 %.

Na drugi strani pa se je od leta 2016 povečalo število zavezancev, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov. Teh je bilo največ v prvih dveh razredih s prihodki do 10.000 evrov, najmanj pa v razredu od 55.000 do 60.000 evrov prihodkov. Skupno število normirancev se je leta 2018 povečalo za 38 % glede na 2016.

Tabela P4: Zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave v obdobju od leta 2016 do 2018

Zneski so v mio evrih

Vrsta olajšave	2016		2017		2018	
	Št. zavezancev	Znesek olajšave	Št. zavezancev	Znesek olajšave	Št. zavezancev	Znesek olajšave
Olajšava za investiranje	10.772	63,5	11.056	68,6	11.450	76,4
Pokrivanje izgube	5.071	12,9	4.833	13,4	4.718	13,8
Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj	27	0,7	18	0,8	17	0,6
Olajšava za zaposlovanje invalidov	411	2,6	484	3,2	508	3,4
Olajšava za zavezanca invalida	356	1,6	379	1,8	449	2,2
Olajšava za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju	155	0,1	167	0,1	189	0,1
Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje	231	0,3	241	0,3	244	0,3
Olajšava za donacije - izplačila za humanitarne, invalidske, socialno-varstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojno - izobraževalne, zdravstvene, športne, ekološke in religiozne namene	4.453	1,0	4.502	1,0	4.653	1,1
Olajšava za donacije - izplačila za kulturne namene in izplačila prostovoljnemu društvu, ustanovljenim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami	787	0,2	793	0,2	904	0,2
Posebna osebna olajšava	357	0,8	361	0,9	376	0,9
Olajšava za zaposlovanje brezposelnih oseb	85	0,3	72	0,2	67	0,2
Olajšava za zaposlovanje po 5.členu ZRPPR1015 (Pomurje)	28	0,2	22	0,1	35	0,2
Olajšava za investiranje po 6.členu ZRPPR1015 (Pomurje)	118	1,0	141	1,2	139	1,6
Skupaj zmanjšanje davčne osnove in davčne olajšave	17.702	85,0	17.836	91,9	18.240	101,1

Vir: Obračun akontacije dohodnine in dohodnine od dohodka iz dejavnosti, FURS, lastni prikaz MF